

הקונצרט הראשון במסגרת

סדרת הקונצרטים האוניברסיטאית תש"ף (2019/20)

יום א', 17 בנובמבר 2019, בשעה 14:15, באודיטוריום מוזיאון הכט

"קול המלחינות"

אתי בן-זקן ואנסמבל מודאליוס:

שריג סלע, חליליות; יסקו היראטה, כינור; אורית מסר-יעקבי, צ'לו;

עודד שוב, גיטרה; ערן בורוביץ', קונטרבס; אמנון יואל, כלי הקשה

ניצוח: איתן שטיינברג

הגר קדימה: "משל" (2016)

טקסט: ויסלבה שימבורסקה, בתרגום לעברית מאת רפי וייכרט

שרה שהם: "בעיות זהות" (2016)

טקסט: יונה וולך, בעברית ובתרגום לעברית מאת סלמאן נטור

מעין צדקה: "HOUWEIYA" (ביצוע בכורה)

אתי בן-זקן: "שיר מנסיעה לא מדומה" לקול ופס-קול (2007)

טקסט: ריקי דסקל, לצד שיר עם ביידיש

נעמה פרל-צדוק: "בשישה" (2019)

טקסט: מתוך טקס ה"בשישה" של העדה הטוניסאית-ג'רבאית, ומאת המלחינה

טל כהן: "יא רית", מיניאטורה לקול וקונטרבס (2019)

טקסט בתימנית: אהרון עמרם

שלושה שירי-עם בעיבוד איתן שטיינברג:

"העיריני, אימא" שיר-חתונה עממי ממסורת יהודי מרוקו, בחיכיתיה

"ויוה אורדואניה" שיר-חתונה עממי ממסורת יהודי מרוקו, בחיכיתיה

"כליזמורים" – שיר-חתונה עממי ביידיש

בקונצרט זה בחרנו לבצע יצירות מאת מלחינות ישראליות אשר נכתבו לאנסמבל מודאליוס, ואשר 'מתכתבות' עם מנגינה או טקסט עממיים: לעיתים הדיאלוג עם החומר העממי מתרחש לכל אורך היצירה, ולעיתים רק בקטע מתוכה. לצד היצירות, נבצע אחדים מעיבודיו של איתן שטיינברג לשירי נשים עממיים.

היצירה **"משל" מאת הגר קדימה** הולחנה עבור אנסמבל מודאליוס כחלק מפרויקט "חירות אחרות אחרות" של האנסמבל, ועוסקת בשאלות של מוסר ואחריות אנושית, דרך הטקסט הקצר של ויסלבה שימבורסקה. בקטע קצר ביצירה מצוטטת לרגע המנגינה התימנית לפיוט "אם ננעלו דלתי נדיבים".

גם היצירה **"בעיות זהות" מאת שרה שהם** הולחנה עבור אנסמבל מודאליוס כחלק מפרויקט "חירות אחרות אחרות", והיא עוסקת בשאלות של חירות, חופש המחשבה והביטוי – דרך השיר "ציפור, מה את שרה" של יונה וולך. בפרק המסיים את היצירה מופיע ציטוט של מנגינה עממית; מנגינה זו מוכרת לנו כי היא אחד מהלחנים שבהם מבוצע השיר "הכניסיני תחת כנפך" של ביאליק.

היצירה **"HOUWEIYA" מאת מעין צדקה** נכתבה בהשראת שיר-ערש עממי תימני, שבו ההברות Hou-wei-ya חוזרות כמשחק צלילי. המלחינה מנסה לחשוף מבנים הרמוניים נסתרים הקיימים בביטוי הפונטי/פיזיולוגי של התנועות O-U-E-I-A. ההרמוניות הן תוצאה של צלילים עיליים הנובעים מצלילי המנגינה, מהפרשי תדרים (difference-tone) היוצרים את צלילי המלודיה, ומניתוח אקוסטי-פונטי של התנועות: בעזרת ניתוח ספקטראלי, במחשב, התקבל הרכב הפורמנטים (formants) המהווים את ה'חתימה הקולית' של כל תנועה. בתהליך הדרגתי, הביטוי הפונטי של התנועות עובר מן הקול אל הכלים.

היצירה **"שיר מנסיעה לא מדומה" מאת אתי בן-זקן** מבוססת על שיר מאת ריקי דסקל. המשוררת כתבה את הטקסט בשני חלקים: בחלק הראשון – שמות של מקומות יפים שביקרה בהם בגרמניה, ובשני – שמות יהודים מתים שאת נוכחותם היא מרגישה שם. ביצירה המוסיקלית שתי ה'רשימות' נשזרו יחד בהקלטה, ובמקביל להן, בביצוע החי, מבוצע שיר-ערש ביידיש "א מאל איז געווען א מיישע" – "היה הייתה מעשייה".

היצירה **"בשישה" מאת נעמה פרל-צדוק** עוסקת בנוסטלגיה, בזיכרון ובהעברה בין-דורית. ביצירה מופיע טקסט בערבית-טוניסאית, מתוך טקס ה"בשישה" שנערך לפני פסח, כברכה וסגולה לפרנסה טובה. לצדו טקסט בעברית שכתבה המלחינה, על תמונות ורגעים מבית סבתותיה, תוך פירוק וחקירה של מוטיבים עממיים. הנוף הצלילי שנוצר משקף את מבטה של המלחינה על הדנ"א המוסיקלי שירשה.

המיניאטורה **"יא רית" מאת טל כהן** הולחנה כחלק מפרויקט המיניאטורות של אנסמבל מודאליוס. כך כותבת טל כהן: "ליצירה זו הגעתי בעקבות מוסיקה ששמעתי בבית סבתי, שרה עמרם ז"ל, שנהגה לעטוף אותנו במזמורים תימניים מקוריים. היצירה נכתבה בהשראתה ולזכרה. לצד המורשת והזיכרונות הענקתי ביצירה זו פרשנות אישית לניב העממי."

שירי העם בעיבוד איתן שטיינברג נבחרו מתוך הפרויקטים רחבי-היקף של עיבודיו לשירי-עם. אלה שלושה שירי חתונה: שניים ממסורת יהודי-ספרד במרוקו, והשלישי ממסורת יהודי-רוסיה.

ד"ר **הגר קדימה** היא זוכת פרס ראש הממשלה למלחינים בשנת 2003, והאישה הראשונה בישראל שקיבלה תואר דוקטור בקומפוזיציה. יצירותיה בוצעו בישראל, אוסטריה, גרמניה, רומניה, פולין, איטליה, ארה"ב וקנדה על-ידי תזמורות וגופים מובילים. בעשור האחרון התרחבה פעילותה גם לתחום האמנות החזותית (ציור באקוורל ודיו), וכיום היא פעילה הן כמלחינה-קונצרטית והן כציירת. במשך 24 שנים נמנתה עם הסגל האקדמי של הפקולטה למוסיקה במכללת לוינסקי. בשנת 2000 הקימה את "פורום המלחינות בישראל" וניהנה כיושבת הראש הראשונה שלו.

שרה שהם היא זוכת פרס אקו"ם למפעל חיים (2013) ופרס ראש הממשלה למלחינים (2002, 2014). בין המענקים שזכתה בהם: פרס ממשלת צ'כיה על יצירתה "ולא ילמדו עוד מלחמה"; פרס התחרות הבינלאומית פלורילג' בצרפת על יצירתה "זהירות! עשבים שוטים"; פרס המקהלה הפילהרמונית על יצירתה "תפילה"; פרס התחרות הבינלאומית IBLA על יצירתה "ילדה מזלג וילדה כף"; פרס האנסמבל הקולי הישראלי על יצירתה "הילד של ברכה"; ופרס התחרות הבינלאומית 'ספור' בבליה. היא רואה ביצירותיה תיעוד מוסיקלי של החיים בישראל, על הרב-תרבותיות שלה ועל שלל זהויותיה הלשוניות, המצוללות והאתניות.

ד"ר **מעין צדקה** חוקרת ביצירותיה את הפוטנציאל הצלילי בחפצים, מבנים, מוצגים אורגניים, הקלטות-שדה וכלי נגינה, ומקבלת השראה מהפיזיקליות של הצליל ודרכי התארגנותו. תחומי עיסוק נוכחיים כוללים: מחקר צלילי תת-מימי, סאונד כמוצג מוזיאוני, יצירות תלויות-מקום, קולנים, הרמוניה פרהיסטורית, בוטניקה סונורית, ציפורים אנאלוגיות, הדים והדהודים בהקשרים מוסיקליים, פוליטיים וחברתיים. היא מלמדת בחוג למוסיקה באוניברסיטת חיפה ובמכללת ספיר, ומנהלת אמנותית-שותפה בקולקטיב "מוסיקה נובה".

אתי בן-זקן היא זמרת קונצרטים ויוצרת רב-תחומית, זוכת פרס רוזנבלום לאמנים מצטיינים (2018). מופיעה על מיטב הבימות בישראל ובחו"ל כמבצעת יצירות עכשוויות לצד מוסיקה אתנית. הקליטה שבעה תקליטורים כסולנית. כמו כן, היא פעילה כיוצרת בתחומי הספרות, התיאטרון, המוסיקה והעיצוב. ספרה השלישי "תיבת הקולות" ראה אור לאחרונה בהוצאת הקיבוץ המאוחד.

נעמה פרל-צדוק היא בעלת תואר ראשון בחינוך מוסיקלי וניצוח מקהלות ממכללת לוינסקי. כמו כן, למדה קומפוזיציה, עיבוד ותזמור ב"רימון", קומפוזיציה עם המלחין עודד זהבי, וכעת היא תלמידת תואר שני בקומפוזיציה באוניברסיטת חיפה. יצירותיה משלבות אלמנטים מנעימות עממיות שעליהן גדלה, בשפה מוסיקלית עכשווית. כותבת ומעבדת למגוון הרכבים, יוצרת מוסיקה להצגות, מנצחת על תזמורת אזורית, מרכזת מגמת מוסיקה לבנות באולפנת כפר פינס ומרצה בחוג להנדסת קול של המכללה הטכנולוגית כנרת.

טל כהן, בת 28, נולדה ומתגוררת בחיפה, בוגרת תואר ראשון מהחוג למוסיקה באוניברסיטת חיפה. כיום תלמידת התואר השני בקומפוזיציה בחוג, ועובדת כמורה ומדריכה למוסיקה.

פרופ' **איתן שטיינברג** הוא זוכה פרס אקו"ם על מפעל חיים (2014), פרס לנדאו לאמנויות (2010) ופרס ראש הממשלה לקומפוזיטורים (2007, 2018). עם מבצעי יצירותיו נמנים מיטב התזמורות, האנסמבלים והסולנים בישראל, ומוסיקאים מובילים בחו"ל. שיתוף הפעולה שלו עם רעייתו, הזמרת והיוצרת אתי בן-זקן, הניב למעלה משלושים יצירות שכתב לקולה, ויחד איתה ייסד את האנסמבל מודאליוס. איתן שטיינברג הוא פרופסור מן המניין בחוג למוסיקה באוניברסיטת חיפה וראש התכנית ללימודי תואר שני בחוג.

אנסמבל מודאליוס נוסד ומנוהל ע"י איתן שטיינברג ואתי בן-זקן כגוף רב-סגנוני, רב-תרבותי ובין-תחומי. מוסיקה מודאלית, עתיקה ועממית, היא מקור השראה לאנסמבל, ותכניתו הייחודיות מפגישות מוסיקה קלאסית ואתנית, עתיקה ועכשווית. אלבומי האנסמבל: "שמחה فرحة Joy" (2017), "חירות אחרות אחרות" (2018), ואלבום כפול של פרויקט הלאדינו של שטיינברג ובן-זקן (2019). בהרכב שבעה חברים קבועים, אליהם מצטרפים בכל קונצרט נגנים אורחים. בקונצרט זה, לצד איתן שטיינברג ואתי בן-זקן, משתתפים:

נגן החליליות שריג סלע, בוגר האקדמיה למוסיקה בירושלים, בעל תואר שני במוסיקולוגיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים, ובעל תואר ראשון במתמטיקה ובמדעי המחשב מאוניברסיטת בן-גוריון. כיום, דוקטורנט למוסיקולוגיה באוניברסיטה העברית. השתלם בביצוע מוסיקה של ימי-הביניים, מופיע בהרכבים קאמרליים בישראל ובחו"ל, וניגן כסולן עם רוב התזמורות בארץ.

הכנרת יסקו הירטה, ילידת טוקיו, למדה נגינה בכינור ביפן, ארץ הולדתה, וגם באקדמיה המלכותית בהאג, הולנד. משנת 2000 היא מתגוררת בישראל והופיעה ככנרת עם תזמורת הבארוקדה, עם תזמורת הבארוק ירושלים, הרכב הפניקס, סולני באר ישראלים וסולני תל אביב. הקימה את שלישיית הפסנתר טריו מעין, והינה חברה קבועה בתזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית.

הצלנית אורית מסר-יעקבי, בוגרת האקדמיה למוסיקה בת"א, בעלת תואר-אמן בצ'לו בארוק, צלנית מובילה בתזמורת הבארוק ירושלים, ופעילה גם כמנצחת: על תזמורת "בני הקיבוצים", על תזמורת הקשתנים בקונסרבטוריון כפר סבא, ועל תזמורת הקשתנים בקונסרבטוריון קריית טבעון, שם היא גם מדריכה הרכבי מוסיקה קאמרית. הקליטה בחברות התקליטים סוני קלאסיקל, סטרדיבריוס, ארקנה ואקורד.

נגן הקונטרבס ערן בורוביץ' הופיע עם הפילהרמונית של ברלין, הסימפונית הגרמנית ברלין, תזמורת האופרה של ולנסיה, והפילהרמונית הישראלית. כנגן בהרכבים קאמריים הופיע בפסטיבל כפר בלום, בפסטיבל הבינלאומי למוסיקה קאמרית בירושלים, עם הפרויקט הקאמרי הישראלי, ועם אנסמבלים מובילים של מוסיקה עכשווית: "אנסמבל מודרן" מפרנקפורט, האנסמבל הקאמרי למוסיקה חדשה מברלין, אנסמבל "מיתר", "אנסמבל המאה ה-21" ואנסמבל "ניקל".

נגן הגיטרה עודד שוב בעל תואר ראשון בהצטיינות מהאקדמיה למוסיקה ת"א, זכה במלגות קרן התרבות אמריקה ישראל במשך 12 שנים ברציפות. מופיע כסולן ובהרכבים קאמריים. ביצע עם התזמורת הקאמרית הישראלית את הקונצ'רטי לגיטרה מאת רודריגו, והינו מורה מבוקש לגיטרה קלאסית.

נגן כלי ההקשה אמנון יואל מנגן בהרכבים של מוסיקה קלאסית, אתנית וג'אז, ועוסק גם באלתור. בעל תואר ראשון במוסיקה מאוניברסיטת חיפה, ותעודת הוראה בחינוך מיוחד ממכללת גורדון לחינוך, חיפה. לצד הופעותיו, הוא מלמד מוסיקה לבעלי צרכים מיוחדים – אוטיסטים, פגועי שיתוק-מוחין ובעלי פיגור שכלי.

האירועים הקרובים בהפקת החוג למוסיקה:

יום ראשון, 8 בדצמבר 2019, בשעה 18:30, באולם 207, במשכן לאמנויות ע"ש ד"ר ראובן הכט
רסיטל פסנתר בנגינת מסימיליאנו דמריני, איטליה

יום שני, 9 בדצמבר 2019, בשעה 10:15, באולם 207, במשכן לאמנויות ע"ש ד"ר ראובן הכט
כיתת אמן בהדרכת מסימיליאנו דמריני

יום ראשון, 15 בדצמבר 2019, בשעה 14:15, אודיטוריום מוזיאון הכט
"קול עולה מן ההרים" – קונצרט בנגינת רויטל רביב, סופרן; יוסי ארנהיים, חליל; אלה טובי, צ'לו; אירית רוב, פסנתר
יצירות מאת היידן, ויואלדי, מנדלסון, קרל מריה פון ובר, אודי פרלמן ואנתוני הדג'ס

לקבלת הזמנות לכל אירועי בית הספר לאמנויות – קונצרטים, תערוכות, הצגות, כנסים, ימי-עיון ועוד –
כתבו בבקשה ל- [gmichal@univ.haifa.ac.il](mailto:gmicahal@univ.haifa.ac.il) והצטרפו לרשימת התפוצה.

